

Høringsinstansene

Vår dato: 14.11.2017
Vår referanse: 17/61308 - 1
Deres dato:
Deres referanse:

Høring av ny forskrift om satser for frakttilskudd til transport av kraftfôr

1 Innledning

Landbruksdirektoratet sender med dette forslag til ny forskrift om satser for frakttilskudd til transport av kraftfôr på høring.

I medhold av forskrift 19. desember 2008 nr. 1490 om pristilskudd i landbrukssektoren § 7 tredje ledd kan det gis frakttilskudd til husdyrprodusent for transport av kraftfôr.

Tilskuddet beregnes med grunnlag i satser fastsatt i eller i medhold av jordbruksavtalen, jf. forskrift om pristilskudd i landbrukssektoren § 8. Det er bestemt i jordbruksavtalen, pkt. 6.6, at Landbruksdirektoratet skal fastsette satser for tilskudd til frakt av kraftfôr.¹

Fra 1. januar 2013 ble det innført ny modell for beregning av tilskudd til frakt av kraftfôr, og prinsippene for denne modellen ble i hovedsak uendret ved beregning av nye satser gjeldende fra 1. februar 2017. Forslag til endringer fra någjeldende forskrift er kommentert i dette høringsbrevet.

Landbruksdirektoratet tar sikte på at den nye forskriften skal tre i kraft fra og med 1. februar 2018.

Høringsfristen skal i henhold til utredningsinstruksen punkt 3-3 normalt være tre måneder, men ikke kortere enn seks uker. Dette forslaget til ny forskrift sendes på høring til berørte parter² med 6 ukers høringsfrist. Den korte høringsfristen begrunnes blant annet med at det kun er mindre endringer, og at ordrestørelsene fra faktiske innrapporteringer blir brukt til beregning av satsene. Det er av den grunn lagt vekt på å få med ordrestørelser som er så oppdatert som mulig.

Vi presiserer at forslaget til ny forskrift i all hovedsak er en oppdatering av satser uten prinsipielle problemstillinger eller materielle endringer.

¹ Jordbruksavtale 2017-2018, s. 22. «*Frakttilskudd kraftfôr*: Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per kg transportert kraftfôr per kommune.»

² Se vedlagt oversikt

Vi ber derfor om at høringsuttalelser sendes Landbruksdirektoratet **innen 9. januar 2018.**

2 Bakgrunn

2.1 Informasjon til aktørene

I fastsettelsesbrevet for dagens satser av 20. januar 2017 ble det under Landbruksdirektoratets vurdering av Strand Unikorns innspill om at Strand Unikorn AS avd Hadeland på Jaren tas ut som basisanlegg, kommentert at dette er relevant og bør vurderes. Men en eventuell endring i basisanleggene krever en ny høring, ettersom en slik endring vil medføre justeringer i alle satser. En valgte å ta denne endringen ved neste justering av satsene. Innspillet blir derfor behandlet i denne høringsrunden.

I et fellesmøte for bransjen 15. juni 2017 ble aktørene informert om at det vil bli noen justeringer som grunnlag for satsene i 2018.

2.2 Beskrivelse av prosessen

Landbruksdirektoratet har i hovedsak justert parametrene etter de prinsippene som ble lagt til grunn under utarbeidelse av ordningen. Enkelte parametre er oppdatert på bakgrunn av innrapporterte data. Dette gjelder ordrestørelsene, som differensierer satsene mellom dyreslagene, samt mengde solgt kraftfôr som inngår i beregningen av egenandelen. Kostnadsparametrene for transport er justert i samsvar med Statistisk sentralbyrås indekser for transport. Nærmere beskrivelse framgår under.

3 Hovedtrekk ved modellen

3.1 Beskrivelse av modellen

Modellen er et resultat av «Gjennomgang av fraktordningene for korn og kraftfôr», rapport 14/2012. En ytterligere detaljert beskrivelse av modellen finnes i høringsnotat av 16. november 2012, der bakgrunnen for någjeldende forskrift beskrives. Justeringer som ble gjort da satsene for 2017 ble beregnet framgår av høringsnotat av 27. oktober 2016 og fastsettelsesbrevet av 20. januar 2017.

3.2 Endringer i beregningsgrunnlaget

Som beskrevet innledningsvis er modellen for beregning av de nye satsene uendret fra gjennomgangen høsten 2016.

4 Endringer ved ny satsfastsetting

4.1 Basisanlegg

I premisser for ny fraktordning for kraftfôr heter det: ”SLF (nå Landbruksdirektoratet) fastsetter basisanlegg med grunnlag i resultater fra testkjøringer med ”kostnadsmodellen” (jf. kap. 6.2.3)³.”

Landbruksdirektoratet har tidligere fastsatt 15 basisanlegg. Totalt antall basisanlegg vil etter forslaget til ny forskrift fortsatt være 15, men med to endringer. Strand Unikorn AS avd Hadeland på Jaren er fjernet og Fiskå Mølle Flisa AS er satt inn.

Oversikt over basisanlegg:

Navn	Sted, kommune
Felleskjøpet Agri SA avd Kambo	Kambo, Moss
Felleskjøpet Agri SA avd Stange	Stange, Stange
Felleskjøpet Agri SA avd Vaksdal	Vaksdal, Vaksdal
Felleskjøpet Agri SA avd Florø	Florø, Flora
Felleskjøpet Agri SA Vestnes	Vestnes, Vestnes
Felleskjøpet Agri SA Trondheim	Trondheim, Trondheim
Felleskjøpet Agri SA Steinkjer	Steinkjer, Steinkjer
Felleskjøpet Agri SA avd Bergneset	Storsteinnes, Balsfjord
Felleskjøpet Rogaland Agder SA	Stavanger, Stavanger
Fiskå Mølle AS	Tau, Strand
Strand Unikorn AS avd Hadeland	Jaren, Gran-utgår
Fiskå Mølle Flisa AS	Flisa, Åsnes -ny
Strand Unikorn AS	Moelv, Ringsaker
AS Råde Mølle og Kornsilø	Råde, Råde
Vestfoldmøllene AS	Andebu, Sandefjord
Østmøllene AS	Ørje, Marker

Som nevnt i innledningen framgår det av fastsettelsesbrevet for forskrift om satser for tilskudd til frakt av kraftfôr av 20. januar 2017, at høringsinnspillet til Strand Unikorn vedrørende en vurdering av om anlegget på Jaren bør tas ut som basisanlegg, er relevant. Men grunnet at en eventuell slik endring ville medført en ny høring, ble innspillet utsatt til neste høringsrunde, som er inneværende.

I høringsbrevet av 16. november 2012 om ny Forskrift om satser for frakttilskudd til transport av kraftfôr konkludres det med at det er ingen absolutt definisjon på et basisanlegg. Et anleggs status som basisanlegg blir derfor bestemt ut fra en totalvurdering av geografi, produksjon, korn- og kraftfôrdekning i området etc., sett opp mot hensikten med ordningen.

Anlegget på Jaren ble i sin tid vurdert med status basisanlegg i hovedsak grunnet geografi og korn- og kraftfôrdekning i området. Anlegget har siden det fikk status som basisanlegg

³ Gjennomgang av fraktordningene for korn og kraftfôr. Rapport-nr.: 14/2012 16.03.2012

vært det minste anlegget når det gjelder produksjon. Siden 2001 til Strand Unikorn overtok som eiere i 2014, har anlegget hatt en årlig produksjon på mellom 14 000 og 20 000 tonn kraftfôr. Årene med høyest produksjon kom som et resultat av en avtale med Strand Unikorn om å produsere for dem, grunnet oppgradering av anlegget på Moelv.

Strand Unikorn opplyser i sitt brev av 8. desember 2016: «Med dagens produksjonsstruktur ligger produksjonen på 10.000-12.000 tonn per år. Vi produserer svinefôr, verpefôr og litt hestefôr på Jaren. Kundene som får dette foret levert fra Strand Unikorn er hovedsakelig lokalisert rundt Moelven og på Romerike.» Landbruksdirektoratet er enig i Strand Unikorns innspill, og tar anlegget ut som basisanlegg.

Med bakgrunn i dette innspillet ble tidligere prosesser rundt vurdering av basisanlegg gjennomgått. Ved gjennomgangen av fraktordningene til korn og kraftfôr Rapport-nr 14/2012 ble alle anlegg med produksjon over 17 000 tonn tatt som utgangspunkt, 18 anlegg. Deretter ble noen andre også vurdert. Men disse, samt noen få anlegg fra den opprinnelige lista ble fjernet av grunner som framgår av nevnte rapport, samt fastsettelsesbrev av 15. mars 2013. Siden nedre grense for vurdering ble satt til 17 000 tonn, og anlegg som ble vurdert som lå under den grensen var et resultat av innspill fra andre aktører, ble ikke Fiskå Mølle Flisa vurdert.

Tall hentet ut ifra innrapporterte salg gjennom Altinn og manuelle innrapporteringer i excel til statistikkformål, viser at Fiskå Mølle Flisa de siste 3 årene har solgt over 17 000 tonn kraftfôr per år.

produksjonen er av en slik størrelse at den utgjør en vesentlig del av behovet for kraftfôr i et naturlig tilhørende markedsområde.

I omtalte prosess ble det også lagt vekt på at daværene Hadeland kornsilo og mølle lå i overskuddsområdet, og at produksjonen var av en slik størrelse at den utgjorde en vesentlig del av behovet for kraftfôr i et naturlig tilhørende markedsområde.

Landbruksdirektoratet mener, ut fra de samme kriteriene som var begrunnelsen for at anlegget på Jaren ble et basissted, at Fiskå Mølle Flisa nå skal bli et basissted.

Landbruksdirektoratet tilføyer at disse to endringene i basisanlegg kun medfører mindre endringer i satsene.

4.2 Gjennomgang av enkeltparametre

Satsen til basisanlegget på Bergneset i Balsfjord er indeksjustert og avrundet oppover til nærmeste heltall. Statistisk sentralbyrås kostnadsindeksindeks for innenriks sjøfart for 2. kvartal 2017 er benyttet. Ny sats blir etter dette 238 kr/tonn.

Regionale transportkostnader

Regionkostnadene er indeksjustert etter Statistisk sentralbyrås kostnadsindeksindeks for landeveistransport med utgangspunkt i endringen fra august 2016 til august 2017.

Parametre som er uendert

- Avstand mellom kunder i losserunden
- Kjørehastighet basisanlegg - kommunesenter
- Gjennomsnittlig kjørehastighet i losserunden
- Lasstørrelse
- Tidsforbruk ved rigging hos produsent
- Tidsforbruk ved lossing hos produsent

Etter dette blir parametrene som følger:

		Østlandet	Rogaland / Agder	Vestlandet	Trøndelag	Nord-Norge1	Nord-Norge2
Kostnader sjåfør og faste kostnader bil	Kr/km	25,6	28,2	33,8	30,2	22,6	28,1
Kostnader sjåfør og faste kostnader bil	Kr/time	530,7	532,9	607,3	504,8	454,1	579,1
Variable kostnader, bil	Kr/km	10,4	11,3	12,3	12,3	10,7	11,2

Tabell: Faste og variable kostnader til sjåfør og bilhold indeksjustert med 5,5 % som utgjør endringen i SSBs Totalkostnadsindeksar for lastebiltransport fra august 2016 til august 2017.

4.2.1 Ordrestørrelse

Parameteren som differensierer satsene mellom dyreslag innad i en kommune er ordrestørrelse. Aktørene har rapportert inn ordrestørrelse samtidig med øvrig innrapportering av grunnlag for tilskudd. Landbruksdirektoratet har sett det nødvendig å gjøre en mindre endring ved beregning av ordrestørrelsene for vedlagte satser. Som følge av at systemet med innrapportering forbedres, har vi fått inn langt flere leveranser som danner bakgrunn for ordrestørrelsene enn ved forrige gjennomgang. Dette er i hovedsak en stor mengde småsalg over disk. Spesielt for fjørfe fikk dette store utslag, da salget av småsekker til hobbyhøns synes å være betydelig. Ordrestørrelser lavere enn 1 000 kg er derfor unntatt ved snittberegning.

Etter denne korrigeringen ble den samme metoden som ble tatt i bruk ved beregning av satsene for inneværende år benyttet. Dette resulterer i en lik ordrestørrelse per fôrslag innen sammen fylke. Det er kun mindre endringer i ordrestørrelsen sammenlignet med beregningen fra i fjor, jf. tabellen under.

		Storfe	Fjørfe	Svin
Ordrestørrelse gjennomsnitt for hele landet ⁴	Tonn	6,0 (5,8)	15,3 (15,0)	11,0 (10,4)

4.2.2 Fordeling av budsjettert tilskudd

For å fordele budsjettert tilskudd er det tatt utgangspunkt i faktisk forbruk av kraftfôr per dyreslag per kommune.

⁴ Vektet gjennomsnittlig ordrestørrelse. Tall i parantes er dagens verdier.

Fraktsatsene er basert på salg av kraftfôr siste fire kvartal (4. kvartal 2016 pluss 1. til 3. kvartal 2017), etter samme prinsipp som ved forrige endring. Det har kun vært en svak økning i salget, fra 1,967 mill. tonn til 1,971 mill. tonn.

Med de forutsetningene som ligger til grunn for dette forslaget, er egenfraktkostnaden beregnet til kr 253,00 per tonn kraftfôr, som er en økning fra dagens kr 240,00 per tonn kraftfôr. Konsekvensen blir en noe større 0-sone, og en mindre satsreduksjon i en del av kommunene.

4.2.3 Tilpasning til nye kommuner og nytt fylke

I følge informasjon mottatt fra Kartverket er følgende kommunesammenslåinger vedtatt fra 1. januar 2018:

- Lardal og Larvik kommuner i Vestfold fylke slås sammen til Larvik kommune. Kommunen får kommunenummer 0712.
- Hof og Holmestrand kommuner i Vestfold fylke slås sammen til Holmestrand kommune. Kommunen får kommunenummer 0715.
- Tjøme og Nøtterøy kommuner i Vestfold fylke slås sammen til Færder kommune. Kommunen får kommunenummer 0729.
- Rissa kommune i Sør-Trøndelag fylke og Leksvik kommune i Nord-Trøndelag fylke slås sammen til Indre Fosen kommune i nye Trøndelag fylke. Kommunen får kommunenummer 5054.
- Kommunene i Vestfold har alle kr 0 i sats for alle dyreslag, slik at dette får ingen praktisk betydning.
- Sammenslåingen mellom Rissa og Leksvik kommuner er den eneste endringen som påvirker satsene. Landbruksdirektoratet har vært i kontakt med fylkesadministrasjonen og spurt om hva som heretter blir kommunesenter i den nye kommunen. Da det ikke er entydig hva som skal defineres som kommunesenter, vil vi bruke satsene for Leksvik i den nye kommunen Indre Fosen for 2018. Leksvik har de høyeste satsene for drøv og svin av disse to kommunene. For fjørfe er satsen kr 0 i begge kommunene.
- Når det gjelder sammenslåingen av Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylker til Trøndelag fylke for øvrig, så medfører dette ingen andre endringer enn bytte av kommunenummer.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Nina Strømnes Rodem
seksjonssjef

Hege Heiberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Satsforskrift endelig til høring

Vedlegg:
Høringsinstansene